

ZÁJEM O TECHNICKY ZAMĚŘENÉ OBORY NADÁLE ROSTE

Praha, 21. března 2017

Trend většího zájmu o technicky zaměřené obory pokračuje. Podíl těch, co se hlásí k maturitnímu studiu na odborných školách, vzrostl na 37 %, což je nejvíce za posledních 20 let. Celkový podíl nově přijatých žáků v oborech s maturitou tak dosahuje téměř 70 %. Nejnovější data k vývoji vzdělanostní a oborové struktury zveřejňuje Národní ústav pro vzdělávání.

DOBŘÁ ZPRÁVA PRO ZAMĚSTNAVATELE

Přibývá žáků technicky zaměřených oborů jak v učebních, tak v maturitních oborech středních škol. „Je to dobrá zpráva pro zaměstnavatele, že se oproti minulému školnímu roku více žáků hlásí do oborů ze skupiny Elektrotechnika a Strojírenství. Roste také zájem o obory ze skupiny Osobní služby. Naopak největší pokles byl zaznamenán v gastronomických oborech, a to jak v učebních, tak i maturitních oborech,“ říká Helena Úlovcová, pověřená řízením Národního ústavu pro vzdělávání.

Podíl žáků přijatých do maturitních oborů odborného vzdělání dosáhl v tomto roce hodnoty 37,1 %, což je nejvíce v historii. Podíl maturantů tak dosáhl na 69,2 %. „Nejvyšší meziroční nárůst vykazují skupiny Právní a veřejnosprávní činnost, dále Zdravotnictví a také Strojírenství,“ dodává Úlovcová.

STABILNÍ POZICE: GYMNÁZIA, VOŠ A KATEGORIE L0

Podíl žáků vstupujících do gymnaziálního vzdělávání (či do vyššího stupně víceletých gymnázií) se po pozvolném nárůstu do roku 2012/13 v posledních letech stabilizoval na hodnotě 22,5 %.

Nezanedbatelný podíl nově přijatých žáků – mírně přes 6 % – tvoří žáci maturitních oborů zahrnujících odborný výcvik (kategorie L0). Žáci této formy maturitního studia absolvují odborný výcvik prakticky ve stejném rozsahu jako ve tříletých učebních oborech a jsou připraveni jako vysoce kvalifikovaní dělníci pro náročná povolání. Také v této kategorii vzdělání vzrůstá zájem o obory skupiny Strojírenství.

Své místo ve vzdělávacím systému mají i vyšší odborné školy, kam se ročně hlásí více než 8 700 žáků.

ROSTE ZÁJEM O ZKRÁCENÉ STUDIUM, UBÝVÁ STUDENTŮ NÁSTAVEB

Výrazný nárůst vykazují počty dospělých vstupujících do tzv. zkráceného studia. Za posledních deset let vzrostl jejich počet zhruba sedmkrát – z celkem 388 osob v roce 2006 na 2841 v roce 2016. „Tento typ odborného studia v délce 1–2 roky vede k získání výučního listu nebo maturity a je určen těm, kteří chtějí získat odborné vzdělání v jiném oboru,“ vysvětluje Úlovcová.

Výrazně klesá počet zájemců o nástavbové studium, a to jak v denní, tak v jiné formě (dálkové, příp. kombinované studium). V roce 2016/17 bylo nově přijato asi 5,4 tisíce žáků v denním studiu,

což představuje oproti maximu v roce 2003/4 více než poloviční snížení. „Zhruba 75 % přijatých přitom nástavbové studium nedokončí – ať již proto, že školu přeruší, nebo že neuspějí u maturitní zkoušky, kde je míra jejich neúspěšnosti velmi vysoká,“ připomíná Úlovcová.

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ NAZNAČUJE DO BUDOUCNA ZVÝŠENÍ POČTU PŘIJÍMANÝCH

Komplikovaná situace škol se stále nižšími počty žáků se bude měnit jen pozvolna. „V rámci střední úrovně vzdělávání končí populačně slabší ročníky, pokles počtu přijatých byl v tomto školním roce již nepatrný a od příštího roku dojde k jejich nárůstu,“ upozorňuje Helena Úlovcová.

Na střední školy již míří silnější populační ročníky z přelomu století, v celkových počtech žáků však bude pokles ještě určitou dobu pokračovat. Velké snížení počtu žáků v gastronomických učebních oborech ovlivnilo i celkový počet žáků přijatých do učebních oborů jako celku a to se projevilo poklesem jejich podílu poprvé v historii pod 30 %.

Publikace Vývoj vzdělanostní a oborové struktury žáků a studentů ve středním a vyšším odborném vzdělávání v ČR zahrnuje také detailně rozpracované analýzy v krajském pohledu.

Členění podle jednotlivých krajů lze najít na: <http://www.nuv.cz/t/vzdelavani-a-trh-prace-v-krajich-cr-1>.

Celá publikace je ke stažení zde:

<http://www.infoabsolvent.cz/Temata/PublikaceAbsolventi?Stranka=9-0-137&NazevSeo=Vyvoj-vzdelanostni-a-oborove-struktury-zaku-a->

RÁDI ZODPOVÍME VAŠE DOTAZY:

Martin Úlovec, *vedoucí oddělení analýz trhu práce a vzdělávání*
e-mail: martin.ulovec@nuv.cz, tel.: 274 022 323, 724 944 309

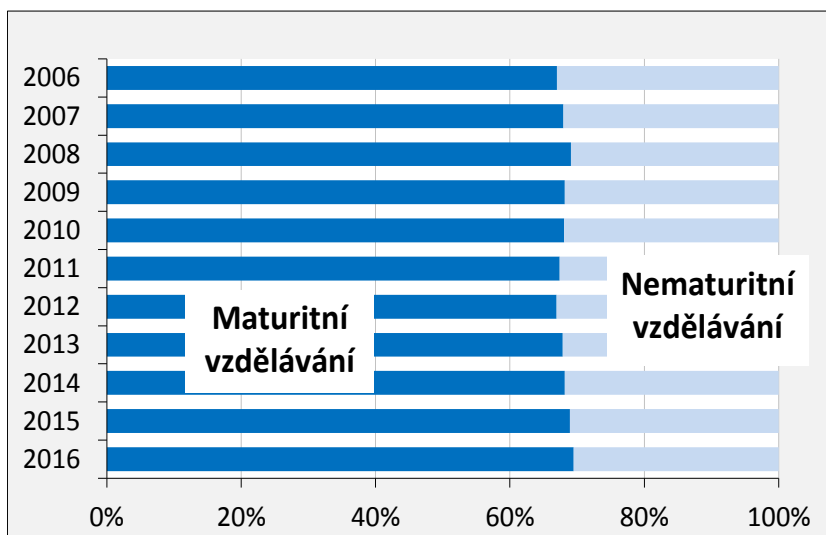
Markéta Růžičková, *tisková mluvčí*
e-mail: marketa.ruzickova@nuv.cz, tel.: 274 022 134, 777 970 812

PŘÍLOHA

DALŠÍ ZAJÍMAVOSTI, KTERÉ VYPLYNULY Z ANALÝZY:

- **V jiných formách vzdělávání** studia navazujícího na základní vzdělání (studium při zaměstnání, dálkové, kombinované) studuje poměrně stabilní počet žáků. Ve školním roce 2016/17 činí počet nově přijatých 1961, což představuje 2,0 % počtu žáků denního vzdělávání. V nástavbovém studiu je jejich počet srovnatelný s denním studiem, ve studiu oborů VOŠ je oproti dennímu studiu přibližně poloviční.
- **Podíl žáků se zdravotním postižením** je 4,3 % žáků vstupujících do středního vzdělávání po základní škole (tj. v roce 2016/17 je to 4324 žáků). Z nich 2 831 vstupuje do různých oborů kategorie E a H, umožňujících dosáhnout výučního listu (hlavně do oborů gastronomických, stavebních, zemědělských a potravinářských), 966 pak do přípravy v praktické škole a 476 do oborů poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou.
- **Počet žáků a studentů přijímaných ke studiu v neveřejných školách (soukromých a církevních)** v denní formě v oborech pro žáky po základním vzdělání je 13 723, což představuje 13,8 % přijímaných.

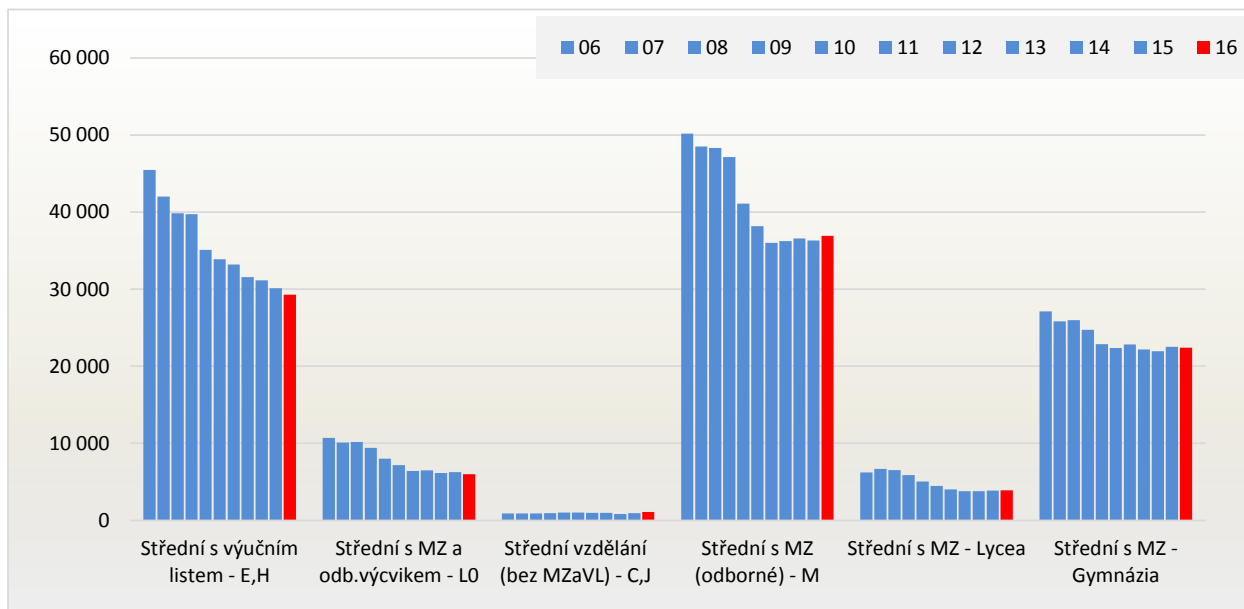
VÝVOJ PODÍLŮ ŽÁKŮ V MATURITNÍM A NEMATURITNÍM VZDĚLÁVÁNÍ V DENNÍ FORMĚ

Od roku 2006, kdy podíl maturantů dosahoval 67,1 %, narostl jejich podíl o 2,5 procentního bodu (p.b.). Po maximu, které v roce 2008 dosáhlo až 69,07 %, došlo ke snížení až o 2 p.b. Od roku 2013 však podíl žáků v oborech s maturitou opět roste a ve školním roce 2016/17 jejich podíl přesáhl původní maximum o 0,4 p.b. a vzrostl na hodnotu 69,52 %.

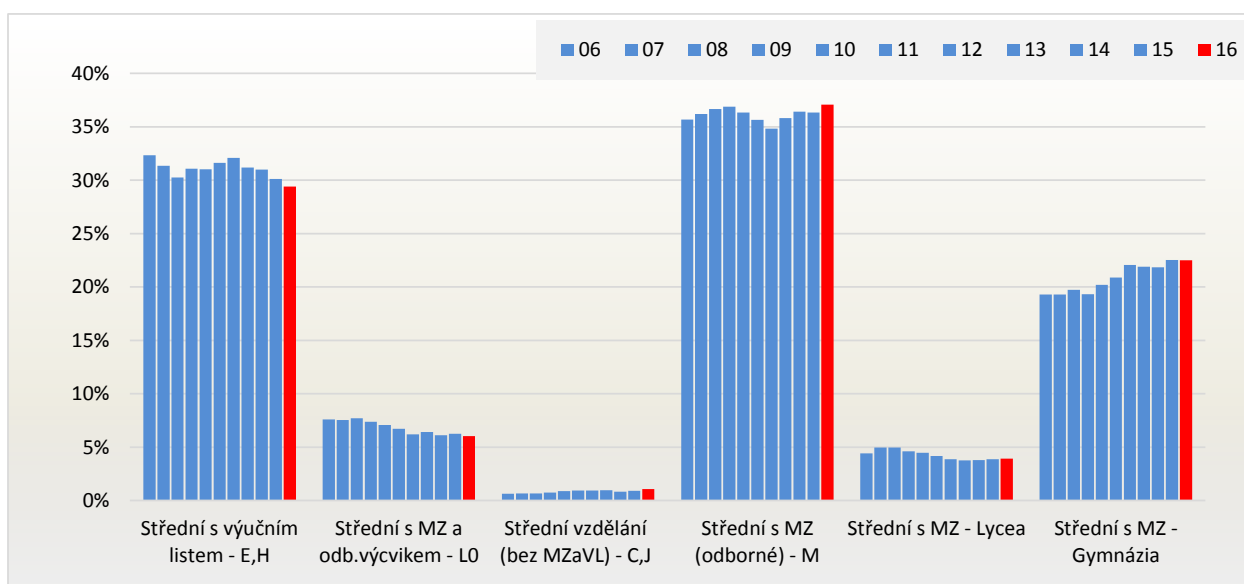
VÝVOJ POČTŮ ŽÁKŮ VSTUPUJÍCÍCH DO 1. ROČNÍKŮ STŘEDNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

(u víceletých gymnázií do vyššího stupně), včetně žáků neveřejných škol a žáků se zdravotním postižením – denní forma

VÝVOJ POČTŮ ŽÁKŮ VSTUPUJÍCÍCH DO 1. ROČNÍKŮ STŘEDNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

(u víceletých gymnázií do vyššího stupně), včetně žáků neveřejných škol a žáků se zdravotním postižením – denní forma

VÝVOJ POČTŮ ŽÁKŮ VSTUPUJÍCÍCH DO 1. ROČNÍKU ZKRÁCENÉHO STUDIA

30.9.	Zkrácené studium pro získání středního vzdělání s výučním listem		středního vzdělání s maturitou	
	denní	jiné	denní	jiné
2006	16	101	27	244
2007	83	55	41	118
2008	57	57	9	243
2009	177	44	22	171
2010	344	63	21	353
2011	428	120	65	480
2012	616	130	101	765
2013	867	191	275	872
2014	1 083	317	273	1 305
2015	1 055	365	188	1 244
2016	914	536	162	1 329

Zkrácené studium umožňuje těm, kdo mají maturitu, získat výuční list nebo maturitu v jiném oboru vzdělání a těm, kteří jsou vyučení, získat výuční list v jiném oboru, a to ve zkrácené době za 1 nebo 2 roky.

Počet dospělých vstupujících do zkráceného studia roste, jejich počty již nejsou zanedbatelné. V učebních oborech je v denním studiu zájem zejména o obory skupin Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika (294), Stavebnictví (142) a Strojírenství (141), v maturitních oborech pak o obory skupin Ekonomika a administrativa (53) a Pedagogika, učitelství a sociální péče (51).

Ve studiu při zaměstnání je v učebních oborech výrazný zájem o obory skupiny Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika (434), v maturitních oborech o obory skupin Pedagogika, učitelství a sociální péče (1095) a Zdravotnictví (97). Toto rozložení zájmu avizuje, které profese na trhu práce poskytují zaměstnání a jaké kvalifikace tedy absolventi jiných oborů potřebují získat pro dobré uplatnění.